

недействительным, его заменило страдание, иначе говоря – благо небесное, связанное со слезами. Итак дьявольское – это смех, и божье – слезы.

Л. В. Карасев приходит к интересному заключению: «Культура не ошибается, когда речь идет о вещах, подобных смеху. Гонение на смех в христианстве – лишь одна сторона дела. Другая, не столь заметная, имеет смысл более глубокий. Секрет в том, что смех сумел достичь своего нынешнего торжества именно благодаря христианству. Унизив смех перед слезами, оно тем самым возвысило его. ... Христианство довело смех до 'ума'. Оно одухотворило смех».

Теоретические проблемы и разборы конкретных текстов и живые впечатления и личный опыт и размышления о будущем лежат в основе трехчастной архитектоники названной исследованием.

Очерки, составившие «Философию смеха», были написаны на рубеже 80- 90-х годов и примерно в это же время опубликованы в российских, польских и французских изданиях «Вопросы философии» и «Человек» (Москва), «Акцент» (Lublin), «L'Humour europeen» (Lublin-Sèvres), «Humoresques» (Paris).

Книга адресуется философам, историкам, литературоведам, психологам, а также всем, интересующимся историей мировой культуры.

Andrea Simanovová

Pro modravý odstín balkánské oblohy

Úspěšně se rozvíjí činnost a publikační aktivita Společnosti přátel jižních Slovanů. Spiritus movens této aktivity je profesor Ivan Dorovský, řádný člen Makedonské akademie věd a umění. Jeho působení ve Společnosti je součástí rozsáhlého badatelského a publicistického úsilí o všestranné poznání a přiblížení českému čtenáři národnostně, nábožensky a kulturně velmi pestrého Balkánu. Jak široce je toto úsilí rozvětvené, to si plně uvědomíme nad Bibliografií Ivana Dorovského, kterou k jeho šedesátinám uveřejnila Moravská zemská knihovna v roce 1995 s úvodním portrétem profesora Ivo Pospíšila pod trefným názvem: *Balkanolog, slavista a komparatista s duší umělce*. Šíři Dorovského vědeckého záběru, vytvářejícího vlastní kontext pro publikace Společnosti přátel jižních Slovanů, nám naznačí připomenutí alespoň několika titulů těsně přecházejícího období: *Balkánské meziliterární společenství* (1993), *Dramatik Miroslav Krleža* (1993), *Ve snu se stále vracím domů* (1993), *Česko-makedonský a makedonsko-český slovník* (1994), *Dramatické umění jižních Slovanů I* (1995), *Makedonie. Obrození nebo zrození národa* (1995), *Rajko Žinziforov* (1995, monografie o významném jihoslovanském básníku a překladateli, náležejícím k několika národním literaturám).

Z rozsáhlé erudice a mezioborového komplexního pohledu vycházejí i svazky uveřejňované v rámci Společnosti přátel jižních Slovanů. Při jejich přípravě Ivanu Dorovskému vydatně pomáhá Dagmar Dorovská svou účastí jak v práci překladatelské,

tak i ve filologickém zpracování materiálu. Dagnar Dorovská je též autorkou ilustrací a jednotného stylu obálek. Čtenáři tak dostali celou řadu pohledných, vkusně barevně řešených publikací, které získávají již svým vzhledem. Podobně se jednotlivé svazky charakterizují uceleným, velmi pečlivým filologickým zpracováním, bohatým komentářem s mnoha přímo encyklopedickými údaji. Při antologiích z poezie balkánských národů se jedná o jedinečné, reprezentativní výběry v rámci české knižní kultury podobných literárních útvarů.

V řadě publikací Společnosti přátel jižních Slovanů zaznamenáváme tak během několika posledních let tyto tituly: *Balkáne, láska moje* (1994), *Orfeus v dešti. Výbor ze slovinské moderní poezie* (1995), *Modré nebe nad Ochridem. Antologie makedonské moderní poezie* (1995, naše první antologie moderní makedonské poezie se souhrnným pojednáním), *Pohádky o Zokym Pokym* (1995, překlad pohádek makedonské autorky Olivery Nikolovové), *Ivan Mlinalar: Nepopírám svoji rodnou krev* (1995, vzpomínky jihomoravského Chorvata Malinara), *Ivan Dorovský a kol.: Charváti ještě žijí mezi námi* (1996), *Blaže Koneski: Bystří se zrak oblohy* (1996, verše a myšlenky o životě, jazyce a poezii předního makedonského vědce, básníka a kulturního pracovníka, vydané k jeho nedožitým sedmdesátým pátým narozeninám), *Nekonečný modravý kruh. Antologie srbské moderní poezie* (1996, dosud nejobsáhlejší česká antologie srbské básnické tvorby s cennými údaji o autorech, podstatně doplňujícími odeonský Slovník spisovatelů Jugoslávie, 1979).

Další připravovaný svazek bude věnován přední bulharské básnířce a překladatelce tohoto století Doře Gabeové.

Jarmil Pelikán